

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm
Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.**

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. 3. De signo Crucis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

316 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
quo pede, quo comitatu Sacerdos alta montium,
& pretiosa sacrificij myſteria ſubire debeat: vt in
ijs alter Ifaac, eo longè potior, æterni Patris filius
hoſtia immoletur. Nimirum ad ea admitti non
potest aſinus, aut ſeruus: ſeruile, & aſinum inge-
nium, ad gulæ paſcua, ad fœdas voluptates abie-
ctum: quî enim admittatur, qui aſcendit in taber-
naculum, non vetus illud, in quo fumus tantum,
aut nebulæ aut euaneſcens gloria maieſtatis, non
arca ophireo auro illuſa, non manna rorifero ex
aëre concretum, non muti Cherubim, ſed auguſtio-
ra longè, ac diuiniora: ea ſcilicet, in quibus pro ar-
ca, pro manna, pro rore, pro Cherubinis, ſit ipſe
Deus, fons vitæ, & ſedes maieſtatis.

§. 3.

De ſigno Crucis.

Vbi ad altaris pedem ſteterit Sacerdos ſacræ
Miſſarum ſolemnia inchoaturus, primum ſe
munit ſigno Crucis; de quo mihi ſuccurrunt tres,
eæque præcipuæ in primis quæſtiones.

Vna de numero; altera de ſede; alia denique de
myſterijs, præſidio, virtute, gloria, quæ ab illo ſi-
gno ſeu corpori, ſeu animo inſigitur.

L. de ob-
ſer. Eccl.
c. 14.

De numero id obſeruat Mycrologus ſignum
Crucis in Miſſa quandoque ſemel, quandoque ter,
quandoque etiam quinies exprimi, numero ſem-
per diſpari, nunquam pari. Quæ cauſa?

Hæc est in oculis, & manibus: semel efformatur, vt diuinæ naturæ vnitatem representet: ter vt personarum Trinitatem; quinquies, vt ad quinque Christi plagas, memor, gratus, & pius animus reuocetur: ecce quæ in numero religio, quæ religionis expressa species. Nos in ipso Missæ principio altiora mysteria à Cruce ordimur: & illam semel in fronte fingimus, vt ea notetur diuinæ naturæ vnitatis: Æthiopes autem in ipso sacrificij limine ter sese signât, vt ternario numero Trinitatem designasse videantur: Et hæc de numero, eiusque ratione.

Venio ad sedem Crucis, partesque corporis, quæ illa muniuntur. Eæ sunt frons, os, & pectus: has enim potissimum signare maiores docuerunt; non sine Numine, & consilio rationis, ac pietatis pleno.

In fronte signatâ hæc mysteria Sancti Patres commendant.

D. Augustinus liberam, atque explicatam fidei confessionem. *Non sine causa, inquit, signum suum* Con. 3. in Ps. 30. *Christus in fronte nobis fieri voluit: tanquam in sede pudoris, ne Christi opprobrium Christianus erubescat.*

Quod si ea cuilibet Christiano communis est ratio; Sacerdoti certe vel maximè singularis, cuius propria fidei professio, quæ pudorem, ruboremque in fronte nesciat, nisi eum velis à fuso Christi causa sanguine creatum.

Ea quondam fuit magni Præfulis, inuicti Mar-

318 SPECVLVM ECCLESIATICORVM,
tyris S. Macedonij Constantinopolitanæ Urbis E-
piscopi: qui insignem illam fidei notam, religio-
nisque tesseram & viuus, & mortuus vsurpauit.
Cum enim exanime iaceret corpus, claro, & illu-
sti prodigio, elata manu signum Crucis fronti im-
preffit: vt non animus tantum in cœlis agens vita
beatior: sed etiam in terris eo vacuum corpus ab
hoc signo suam in Christum fidem testaretur.

Niceph.
l. 16. c. 26.

D. Chrysostronus aliò consilia fleçit, & nota-
tam à Cruce frontem, refert ad gloriam splendidis-
simi ornamenti, quo præ cæteris eminere debent
sacrorum præfecti: Ij certè in diuinis oraculis dice-
bantur olim à Dauide *filij Core*, hoc est, interprete
D. Augustino, *filij Passionis, filij Crucis: portantes
in fronte, quod inimici in loco Caluarie fixerunt*, &
quod modo Reges, ac Cæsares ostentant in diade-
mate. Et hæc est Sacerdotum gloria, hoc sacratæ
frontis decus, hoc nobile capitis diadema.

In Ps.
xii.

A fronte pudoris, ac maiestatis sede descendit
manus ad os, & pectus, & tam huic, quam illi salu-
tis signum inscribit.

Ori quidem ne lingua, quæ à natura corrupta in
malum volubilis est, quæ flamma vorax, quæ v-
niuersitas iniquitatis, sese in scelus, in maledicas, &
cœlo ingratas voces aperiat, atque dissoluat.

Pectori denique, quod cordis est receptaculum,
domicilium amoris, & affectionum prope om-
nium

nium officina crux appingitur, ne vllas appetituum imagines, vllos suæ amoris typos à ratione, à Cruce, à Deo alienos in se excudi patiatur. Et hæc pro tribus illis corporis partibus militant rationes, à quibus venio ad alia mysteria, quæ in eo signo nitere, cœlum, Deusque voluit.

Primum videtur ab antiqua consuetudine, ac religione deriuatum. Pontificibus Hebræis id sacrum, ac solemne fuit, ostentare in fronte laminam auream, in qua scriptum legebatur, augustum, ineffabile, diuinum Dei nomen *Iehoua*, quod illis reuerentiam, populo religionem commendaret.

Quod in veteri lege Pontifex; hoc & in noua Sacerdos; præfert ille, atque exhibet in fronte, ianua mentis, signum Crucis, vt ex eo noueris quod Altissimi sit minister, quod illius nomen in lucem, in solem efferat, & ab illo sibi authoritatem, atque obseruantiam conciliet.

Et hoc primum in eo mysterium clauditur; addo & alterum, quod inuenit S. Hieronymus, qui censuit in fronte celsa corporis parte Crucem imprimi tanquam notam salutarem, à qua sibi timeat Erebus, & exterminator Ægyptius. *Crebro, inquit, Ep. 8. signaculo Crucis munias frontem, ne exterminator Ægypti in te locum inueniat.*

Vbi vindex cœli manus sese in Ægyptios explicuit, ingenti que strage, nocte vna, omnia eorum

primo-

320 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
primogenita cecidit, vt ab illa clade liber iret He-
breus, iussus est liminare domus signare signo *thau*,
quod vbi legerat vltor Angelus, nouerat vel ex eo
ibi latere electos Dei, & à communi excidio libe-
randos.

Hic orbis nobis est pro Ægypto exilij sede, do-
mo seruitutis, in qua multi iusto Dei iudicio ad
pœnas exiguntur: ab ijs à Crucis præsidio, plerum-
que liberi Sacerdotes, vtpote populus acquisitionis,
gens sancta, genus electum. Et illud diuini benefi-
cij, & eximia quædam illius bonitatis inclinatio;
quod sequitur, Sacerdotis officium probat.

A dura ceruice, à suis sceleribus, & inueterata
malorum consuetudine, eò iam venerat Israël, eò
lapsa erat solyma, vt eam nec terra ferret amplius,
Echel. c. nec cœlum intueri posset. *Appropinquauerunt*, in-
9. v. 1. quit Deus Ezechielis ore, calamoque, *uisiones*
Vrbis, quas vt Euro velocius expediret, è cœlis e-
misit sex Angelos, iussitque vt singuli haberent *Vas*
interfectionis in manu sua. Prius tamen quam ad
pœnam elaberentur spiritus illi vindices, omnia-
que ferro perderent; *Vir vnus vestitus lineis, & a-*
tramentarium scriptoris ad renes erat, iussus est trã-
sire per mediam ciuitatem, & signare *thau super*
frontes virorum gementium, & dolentium super cun-
ctis abominationibus, quæ fiunt in medio eius. Ita ha-
bes signum *thau*, hoc est, interprete D. Hieronymo,
signum

signum Crucis, ex tunc fuisse signum dolentium atque gementium.

Ex his, quæ prisca tulit, ac sensit ætas, hoc ad institutum meum deduco: dum iubetur Sacerdos ineunte sacrificio, quod pro totius mundi delictis offertur, frontem notare, signo *thau*, signo Crucis; unà etiam tacitè hoc symbolo monetur, ut sit è sorte virorum dolentium, atque gementium de peccatis, & abominationibus populi, ut ante probavi, cum in eas lacrymas explicui manipulum fletus ac doloris. Et illud est indulgentiæ, & piæ miserationis; quod subijciam erit insigne documentum nitoris ac castimonix. A Cruce ceu symbolo, ceu ornamento virginei pudoris, erigitur Sacerdos ad ipsam beatarum mentium puritatem.

D. Ioannes in alto mentis excessu vidit aperiri cælos, ac superùm domicilia, & in ijs Agnum stantem, stipatum agmine centum quadraginta quatuor millium signatorum: qui ut in alijs multis, cæteris eminerent, ita & in hoc quam maximè. Habebant enim *nomen eius, & nomen Patris eius scriptum in frontibus suis.* Apoc. 14. v. 1.

Si quæras qui sint illi hoc nomine insignes, hoc stemmate nobiles, audies ex eodem Ioanne, Virgines esse, quibus pro tessera, pro laurea cessit amabile, & augustum illud nomen, signumque Crucis, quod in fronte elucet, quia frons sedes est pudoris,

Sf

&

322 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
& ianua virginæ mentis, in quam proinde euadit,
& inscribitur illud. *In nomine Patris, & Filij, &
Spiritus Sancti.*

Hoc ipsum Sacerdos aris assistens in fronte scribit, vt vna pudoris notas, continentia characterem, virginitatis typos & corpore, & animo circumferat. Et hæc à Crucis signo vitæ benè instituendæ sunt argumenta: omitto vim illius in Dæmones, aliaque istis affinia, quia satis obuia, & probè nota.

§. 4.

De Triplici osculo, altaris, libri, & pacis.

INter sacras cæremonias, ritusque quos usurpat Ecclesia, reponitur osculum, altaris, libri, & illud, quod vulgo dicitur, pacis, de quo prius quam tractem: ex Antiquitatis fide, ex Historiarum monumentis, ex Scripturæ authoritate, atque oraculis aliqua osculi symbola deducam; tum ea ad meum institutum reuocabo.

Omniauo osculum symbolum fuit amoris, ac benevolentie singularis: à qua factum vt apud Grecos, & Xenophontem eadem vox, φιλεῖσθαι, & amare, & osculari significaret: nimirum amor, qui in cordis regia, & arcano residet, ac latet, subit quodammodo in os, & per illud tanquam per ostium animi elabatur. Ad eam osculi, & amoris tum in voce, tum in reipsa communionem, accessit omnium